

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀន អ្វីដែលអ្នកត្រូវការដឹង

របាយការណ៍ព័ត៌មានស្តីអំពីថ្នាំបង្ការជាច្រើនមានជាភាសាអង់គ្លេសនិងភាសាខ្មែរទៀត។ សូមមើលនៅក្នុងគេហទំព័រ www.immunize.org/vis

1 តើថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនជាអ្វី?

ជំងឺគ្រុនពោះវៀនគឺជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ។ វាបង្កឡើងដោយបាក់តេរីដែលមានឈ្មោះថា *Salmonella Typhi* ។ ជំងឺគ្រុនពោះវៀនបង្កឲ្យមានគ្រុនក្តៅខ្ពស់ ល្ងិតល្ងៃ អស់កំលាំង ឈឺពោះ ឈឺក្បាល មិនឃ្លានអាហារ និងពេលខ្លះមានឡើងកន្ទួលពេល លើស្បែក។ ប្រសិនបើមិនព្យាបាលទេនោះ វាអាចសំលាប់មនុស្សរហូត ដល់ 30% ដែលមានជំងឺនេះ។ មនុស្សមួយចំនួនដែលកើតជំងឺគ្រុនពោះវៀនបានក្លាយជាអ្នកផ្ទុកដែលអាចចំលងជំងឺនេះទៅកាន់អ្នកដទៃទៀតបាន។ ជាទូទៅ មនុស្សកើតជំងឺគ្រុនពោះវៀនពីអាហារឬទឹកមិនស្អាត។ គ្រុនពោះវៀនក៏កើតមានណាស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយពលរដ្ឋអាមេរិក សឹងគ្រប់រូបដែលកើតជំងឺនេះ កើតនៅខណៈពេលដែលគេធ្វើដំណើរ។ ជំងឺគ្រុនពោះវៀនវាយប្រហារប្រជាជនប្រហែល 21 លាននាក់ក្នុងមួយឆ្នាំនៅទូទាំងពិភពលោកហើយសំលាប់មនុស្សប្រហែល 200 000 នាក់។

2 ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀន

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនអាចបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនបាន។ មានថ្នាំបង្ការពីរយ៉ាងដើម្បីបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀន។ មួយប្រភេទគឺថ្នាំបង្ការអសកម្ម (ស្លាប់) ដែលត្រូវបានទទួលក្នុងលក្ខណៈជាថ្នាំចាក់។ មួយប្រភេទទៀតគឺថ្នាំបង្ការប្រភេទរស់ បន្ថយឥទ្ធិពល (បន្លាយ) ដែលត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ដោយលេប (តាមមាត់)។

3 នរណាគួរទទួលថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនហើយទទួលនៅពេលណា?

ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនជាប្រចាំមិនត្រូវបានគេណែនាំជាអនុសាសន៍ឡើយនៅសហរដ្ឋអាមេរិក ប៉ុន្តែថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនត្រូវបានណែនាំជាអនុសាសន៍សំរាប់៖

- អ្នកដំណើរទៅកាន់ផ្នែកនៃពិភពលោកដែលជំងឺគ្រុនពោះវៀនឃើញកើតមានជាញឹកញាប់។ (កំណត់សំគាល់៖ ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនមិនមានប្រសិទ្ធភាព 100% ឡើយហើយមិនអាចជំនួសឲ្យការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះអ្វីដែលអ្នកបរិភោគឬផឹកនោះឡើយ)។
- អ្នកដែលស្ថិតនៅជិតស្និទ្ធស្នាលនឹងអ្នកផ្ទុកមេរោគគ្រុនពោះវៀន។
- បុគ្គលិកបំបែកក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ដែលធ្វើការជាមួយបាក់តេរី *Salmonella Typhi* ។

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនអសកម្ម (ថ្នាំបង្ការប្រភេទចាក់)

- ថ្នាំបង្ការមួយកំរិតផ្តល់នូវការពារបាន។ វាត្រូវបានផ្តល់ជូននៅពេលយ៉ាងហោចណាស់ 2 សប្តាហ៍មុនពេលធ្វើដំណើរដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យថ្នាំបង្ការមានពេលដើម្បីមានប្រសិទ្ធភាព។
- កំរិតថ្នាំបង្ការសំរាប់រំលឹកគឺចាំបាច់នៅរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តងសំរាប់អ្នកទាំងឡាយណាដែលនៅតែប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់។

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនប្រភេទរស់ (ថ្នាំបង្ការប្រភេទលេប)

- កំរិតថ្នាំបង្ការចំនួនបួនដង៖ មួយគ្រាប់ប្រើមួយថ្ងៃខាងមួយថ្ងៃក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ (ថ្ងៃទី 1, ថ្ងៃទី 3, ថ្ងៃទី 5, និងថ្ងៃទី 7)។ កំរិតថ្នាំបង្ការចុងក្រោយត្រូវតែផ្តល់ឲ្យយ៉ាងហោចណាស់ 1 សប្តាហ៍មុនការធ្វើដំណើរដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យថ្នាំបង្ការមានពេលដើម្បីមានប្រសិទ្ធភាព។
  - លេបចូលកំរិតថ្នាំបង្ការនីមួយៗប្រហែលមួយម៉ោងមុនអាហារជាមួយនឹងទឹកត្រជាក់ឬទឹកដែលមានកំដៅធម្មតា។ *សូមកុំទំពារគ្រាប់ថ្នាំបង្ការ។*
  - កំរិតថ្នាំបង្ការសំរាប់រំលឹកគឺត្រូវការចាំបាច់នៅរៀងរាល់ 5 ឆ្នាំសំរាប់អ្នកដែលនៅប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់។
- ថ្នាំបង្ការណាមួយទាំងពីរយ៉ាងនេះអាចនឹងត្រូវបានផ្តល់ឲ្យប្រកបដោយសុវត្ថិភាពក្នុងពេលព្រមគ្នាជាមួយថ្នាំបង្ការដទៃទៀត។

4 មនុស្សខ្លះមិនគួរទទួលថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនឬគួរពន្យារពេលរង់ចាំសិន

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនអសកម្ម (ថ្នាំបង្ការប្រភេទចាក់)

- មិនគួរផ្តល់ឲ្យកុមារអាយុតិចជាង 2 ឆ្នាំ។
- គ្រប់គ្នាដែលមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងកំរិតថ្នាំបង្ការពីពេលមុនមិនគួរទទួលកំរិតថ្នាំបង្ការម្តងទៀតទេ។
- គ្រប់គ្នាដែលមានអាស័យដ្ឋាននៅទូទាំងសហរដ្ឋអាមេរិកឬនៅក្នុងតំបន់ដែលមានការរីករាលដាលនៃថ្នាំបង្ការនេះមិនគួរទទួលវាឡើយ។ *សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកប្រសិនបើអ្នកមានអាស័យដ្ឋាននៅក្នុងតំបន់ដែលមានការរីករាលដាលនៃថ្នាំបង្ការនេះមិនគួរទទួលវាឡើយ។*
- គ្រប់គ្នាដែលមានជំងឺកំរិតមធ្យមឬធ្ងន់ធ្ងរនៅពេលថ្នាំបង្ការត្រូវបានគេរៀបចំកំណត់ពេលផ្តល់ជាធម្មតាត្រូវតែរង់ចាំរហូតដល់ពួកគេបានសះស្បើយមុនពេលវា។

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនប្រភេទរស់ (ប្រើដោយលេប)

- មិនគួរផ្តល់ជូនកុមារអាយុតិចជាង 6 ឆ្នាំឡើយ។
- គ្រប់គ្នាដែលមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងកំរិតថ្នាំបង្ការពីពេលមុនមិនគួរទទួលកំរិតថ្នាំបង្ការម្តងទៀតទេ។
- គ្រប់គ្នាដែលមានអាស័យដ្ឋាននៅទូទាំងសហរដ្ឋអាមេរិកឬនៅក្នុងតំបន់ដែលមានការរីករាលដាលនៃថ្នាំបង្ការនេះមិនគួរទទួលវាឡើយ។ *សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកប្រសិនបើអ្នកមានអាស័យដ្ឋាននៅក្នុងតំបន់ដែលមានការរីករាលដាលនៃថ្នាំបង្ការនេះមិនគួរទទួលវាឡើយ។*
- គ្រប់គ្នាដែលមានជំងឺកំរិតមធ្យមឬធ្ងន់ធ្ងរនៅពេលដែលថ្នាំបង្ការត្រូវបានគេរៀបចំកំណត់ពេលផ្តល់ជាធម្មតាត្រូវតែរង់ចាំរហូតដល់ពួកគេបានសះស្បើយមុនពេលទទួលវា។ *សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកប្រសិនបើអ្នកមានជំងឺពាក់ព័ន្ធនឹងការក្លែងប្លែកគ្រួសារ។*

- គ្រប់គ្នាដែលប្រព័ន្ធភាពស្តាររបស់ខ្លួនចុះខ្សោយមិនគួរទទួលថ្នាំបង្ការនេះទេ។ ពួកគេគួរទទួលថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនប្រភេទចាក់វិញ។ ចំនុចនេះរួមបញ្ចូលអ្នកទាំងឡាយណាដែល៖
  - មានជួរមេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ប្រព័ន្ធមួយផ្សេងទៀតដែលមានឥទ្ធិពលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធភាពស្តារ,
  - កំពុងត្រូវបានព្យាបាលដោយឱសថដែលមានឥទ្ធិពលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធភាពស្តារ ដូចជាពួក Steroid អស់រយៈពេល 2 សប្តាហ៍ឬវែងជាងនេះ,
  - មានជំងឺមហារីកប្រភេទណាក៏ដោយ,
  - កំពុងទទួលប្រើប្រាស់ការព្យាបាលជំងឺមហារីកដោយការស្នើប្រយោជន៍ឱសថ។
- ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនប្រើលេបតាមមាត់មិនគួរផ្តល់ជូនឡើយ រហូតទាល់តែយ៉ាងហោចណាស់ក៏ 3 ថ្ងៃដែរ បន្ទាប់ពីប្រើប្រាស់ថ្នាំផ្សះប្រភេទខ្លះ។

សាកសួរវេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកដើម្បីបានព័ត៌មានបន្ថែម។

5 តើអ្វីខ្លះជាគ្រោះថ្នាក់ពីថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀន?

ដូចទៅនឹងឱសថគ្រប់មុខទូទៅដែរ, ថ្នាំបង្ការអាចបង្កនូវបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ ដូចជាប្រតិកម្មអាលែកហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ។ គ្រោះថ្នាក់នៃថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀន បង្កនូវទុក្ខទោសធ្ងន់ធ្ងរ ឬការស្លាប់ គឺមានតិចតួចយ៉ាងខ្លាំង។ បញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរមកពីថ្នាំបង្ការណាមួយនៃប្រភេទទាំងពីរគឺមានណាស់។ **ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនអសកម្ម (ថ្នាំបង្ការប្រភេទចាក់)**

ប្រតិកម្មកំរិតស្រាល

- គ្រុនក្តៅ (មានរហូតដល់ប្រហែល 1 នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្ស 100 នាក់)
- ឈឺក្បាល (មានរហូតដល់ប្រហែល 1 នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្ស 30 នាក់)
- ឡើងក្រហមឬហើមនៅគ្រងកន្លែងចាក់ (មានរហូតដល់ប្រហែល 1 នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្ស 15 នាក់)

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនពោះវៀនប្រភេទស្រោច (ប្រើដោយលេប)

ប្រតិកម្មកំរិតស្រាល

- គ្រុនក្តៅឬឈឺក្បាល (មានរហូតដល់ប្រហែល 1 នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្ស 20 នាក់)
- ឈឺពោះ, ចង្កោរ, ក្អក, ឡើងរោលកន្ទួលស្បែក (កំរមាន)

ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកផ្តល់ការព្យាបាលសុខភាពស្នើសុំនូវព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគពេញលក្ខណ៍ត្រឹមត្រូវ, ការពិនិត្យមើលនៃការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ ហើយនិងការតម្រូវដាក់ពេលវេលា សំរាប់ចាក់ថ្នាំបង្ការរោគនៅអនាគត, ព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគនឹងផ្ញើទៅមន្ទីរ Michigan Care Improvement Registry ។ បុគ្គលទាំងឡាយមានសិទ្ធិស្នើសុំអោយអ្នកផ្តល់ការព្យាបាលសុខ ភាពមិនអោយបញ្ជូនព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំ បង្ការរោគនេះទៅឲ្យកន្លែងទុកសំណុំរឿងបាន។

6 ចុះបើមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរវិញ?

តើខ្ញុំគួរស្វែងរកអ្វី?

- ស្វែងរកនូវអ្វីដែលធ្វើឲ្យអ្នកមានការបារម្ភ ដូចជាសញ្ញានៃប្រតិកម្មអាលែកហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ, គ្រុនក្តៅ ខ្ពស់យ៉ាងខ្លាំង, ឬបំណាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា។ សញ្ញានៃប្រតិកម្មអាលែកហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរអាចរួមមាន ការឡើងហើមកន្ទួលស្បែក, ហើមមុខនិងបំពង់ក, ពិបាកដកដង្ហើម, ចង្កាក់បេះដូងញាប់, វិលមុខ និងខ្សោយកំលាំង។ សញ្ញាទាំងនេះគួរតែចាប់ផ្តើមមានឡើងតែប៉ុន្មាននាទីរហូតដល់ប៉ុន្មានម៉ោងប៉ុណ្ណោះបន្ទាប់ពីការផ្តល់ថ្នាំបង្ការរួច។

តើខ្ញុំគួរធ្វើអ្វីខ្លះ?

- ប្រសិនបើអ្នកគិតថាវាជាប្រតិកម្មអាលែកហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរប្រសិនបើមានសញ្ញាដទៃទៀតដែលអ្នកមិន អាចពន្យារពេលរង់ចាំបាន, សូមទូរស័ព្ទទៅកាន់លេខ 9-1-1 ឬយកមនុស្សនោះទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យនៅជិតបំផុត។ មិនដូច្នោះទេ, សូមទូរស័ព្ទរកវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។
  - បន្ទាប់មក ប្រតិកម្មនោះគួរតែរាយការណ៍ជូនទៅ "ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ពិបាកក្រោមមិនល្អរបស់ ថ្នាំបង្ការ" (VAERS)។ វេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកអាចនឹងរក្សាទុកជាឯកសារនូវរបាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាច ធ្វើវាដោយខ្លួនឯងតាមរយៈគេហទំព័រ VAERS: www.vaers.hhs.gov ឬដោយទូរស័ព្ទទៅកាន់ លេខ 1-800-822-7967។
- VAERS គឺសំរាប់តែរាយការណ៍ពីប្រតិកម្មប៉ុណ្ណោះ។ គេមិនផ្តល់នូវជំនួយផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ឡើយ។

7 តើខ្ញុំស្វែងយល់បន្ថែមយ៉ាងដូចម្តេច?

- សាកសួរវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។
- ទាក់ទងទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងនិងបង្ការជំងឺ (CDC):
  - ទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
  - ចូលទៅកាន់គេហទំព័រ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines/vpd-vac/typhoid/default.htm

Vaccine Information Statement
Typhoid Vaccine

Khmer

5/29/2012

DCH-1245CA
AUTH: P. H. S., Act 42, Sect. 2126.

Translation provided by the California Department of Public Health